

ZARZĄDZENIE NR 54
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 13 lipca ..... 2015 r.

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Krutynia”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz.627, ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Krutynia”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie
Tadeusz Mordasiewicz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r., poz. 628 i 842 oraz z 2014 r., poz. 805, 850, 1002, 1101, 1863 oraz z 2015 r. poz. 222.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Masowe wydzielanie się świerków, sosen i dębów w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów, mogące doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem świerka, sosny i dębu	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez usunięcie z terenu rezerwatu drzew zasiedlonych, stanowiących źródło ich rozprzestrzeniania się
2.	Potencjalne zagrożenie stanu drzewostanów ze strony foliofagów i kambiofagów	Utrzymanie gatunków ptaków owadożernych wpływających na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów
Prognostowanie (monitoring) występowania foliofagów i kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych		
3.	Utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych	Remonty istniejących dróg ppoż. poprzez poprawę ich stanu technicznego
Utrzymanie pasów przeciwpożarowych, linii oddziałowych, drożności istniejących dróg oraz zapewnienie bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych, publicznych poprzez bieżące usuwanie złomów, wywrotów oraz drzew pochylonych nad drogi		
4.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu	Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej poza jego granicami
5.	Kłusownictwo rybackie i wędkarskie	Patrolowanie i kontrolowanie przez Straż Rybacką osób łowiących na wodach wchodzących w skład rezerwatu
6.	Wzrost tempa eutrofizacji jezior	Prowadzenie odłowów drobnych ryb (krąp, leszcz, karp, karaś srebrzysty, jazgarz) wpływających na wzrost eutrofizacji i stanowiących konkurencję pokarmową dla gatunków cennych przyrodniczo
7.	Ryzyko wyginięcia oraz spadek liczebności niektórych gatunków ryb	Prowadzenie zarybień w ilości nie mniejszej niż 15 % wartości odłowionych ryb ze szczególnym wskazaniem na drapieżniki. Wykluczenie jezior rezerwatowych jako miejsc pozyskania tarlaków.
Wspieranie naturalnego tarła ryb drapieżnych mających kluczowe znaczenie w spowalnianiu tempa eutrofizacji		

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Usunięcie (z możliwością zagospodarowania drewna) drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwuplamka, <u>po uzyskaniu akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</u> Ww. działanie nie obejmuje usuwania z terenu rezerwatu przyrody posuszu jałowego iglastego. Po uzyskaniu akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie na usunięcie zasiedlonych świerków, sosen i dębów, należy złożyć sprawozdanie, w którym zawrzeć należy liczbę usuniętych drzew w rozbiciu na gatunki.	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
2.	Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych	wg. potrzeb	Obszar rezerwatu
	Wywieszanie pułapek feromonowych		
3.	Poprawa nawierzchni dróg ppoż. poprzez profilowanie równiarką lub poprzez rozplantowanie piasku i żwiru w miejscach, w których powstały ubytki	wg potrzeb	<u>Leśnictwo Ukta</u> 221b, 221f, 221k, 221m, 214f, 213a, 223j, 295g
	Bieżące usuwanie wywróconych drzew z dróg oraz złomów i drzew pochylonych znajdujących się bezpośrednio nad drogami leśnymi w granicach rezerwatu (z możliwością zagospodarowania drewna iglastego). <u>Gatunki liściaste ścinać lub przeciąć, odciągnąć z drogi i pozostawić do naturalnego rozkładu</u>	wg potrzeb	drogi leśne w granicach rezerwatu
	Usuwanie lub przycinanie nalotów i podrostów z linii oddziałowych i pasów przeciwpożarowych	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
4.	Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia. Po znalezieniu i dostrzeleniu rannej zwierzyny należy niezwłocznie o tym fakcie poinformować mailowo lub telefonicznie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie informując o: terminie zdarzenia, gatunku zwierzęcia i lokalizacji (leśnictwo, oddział).	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
5.	Patrolowanie i kontrolowanie przez Straż Rybacką osób łowiących na wodach wchodzących w skład rezerwatu	wg. potrzeb	obszar rezerwatu

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
6.	<p>Połowy ryb na podstawie operatu rybackiego, z uwzględnieniem następujących warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odłowy odbywać się będą z wykorzystaniem sprzętu ciągnionego w okresie jesiennym, nie wcześniej niż od 1 października, do czasu pojawienia się na jeziorach pokrywy lodowej, • ogranicza się liczbę dni połowowych sprzętem ciągnionym do pięciu na jeziorze Gardyńskim i dwóch na jeziorze Malinówko z maksymalnym pozyskaniem do trzech ton dziennie, • połowy sprzętem ciągnionym należy zakończyć przed wieczornym gromadzeniem się ptactwa na jeziorze, tj. co najmniej na godzinę przed zachodem słońca, • obszary połowowe nie mogą pokrywać się z miejscami zlotowisk i stałego przebywania ptaków, • uzbrojenie ciągnionych narzędzi połowowych należy wykonać w sposób niepowodujący niszczenia roślinności dennej • o planowanym połowie należy powiadomić RDOŚ w Olsztynie w terminie minimum 7 dni przed datą połowu, 	Zgodnie z zatwierdzonym operatem rybackim	jezioro Gardyńskie i Malinówko
	Wprowadzenie podwyższonych wymiarów ochronnych	<p>szczupak do 1 kg sandacz do 1kg sum do 70 kg lin do 0,5 kg karaś pospolity do 0,5 kg</p>	jezioro Gardyńskie i Malinówko
7.	Zarybianie	<p>Prowadzenie zarybień w ilości nie mniejszej niż 15 % wartości odłowionych ryb ze szczególnym wskazaniem na drapieżniki. Materiał zarybieniowy winien pochodzić z wód obwołu rybackiego jeziora Bėldany w zlewni rzeki Pisa nr 48, nie wchodzących w skład rezerwatu.</p>	jezioro Gardyńskie i Malinówko

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zm.).

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez jednostkę zarządzającą tym rezerwatem, tj. Nadleśnictwo Maskulińskie.

Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia” obejmuje wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, ścigi, przyplaszczka granatka i opiętka dwuplamka (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia).

W przedmiotowym rezerwacie nadleśnictwo odnotowuje intensywne wydzielanie się posuszu świerkowego, sosnowego i dębowego. Zasiedlone przez kornika drukarza i ścigi świerki oraz przez przyplaszczka granatka sosny, jak również przez opiętka dwuplamka dęby mogą stanowić źródło wystąpienia ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów świerkowych, sosnowych i dębowych oraz pogorszenia stanu sanitarnego ekosystemów leśnych w rezerwacie. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków, sosen i dębów z terenu rezerwatu.

Ww. działanie nie obejmuje usuwania z terenu rezerwatu przyrody posuszu jałowego.

2) Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych i wywieszanie pułapek feromonowych (wskazane w pkt 2 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym budek lęgowych przyczyni się do utrzymania w rezerwacie gatunków ptaków owadożernych, które wpływając będą na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów liściastych i iglastych w jego granicach.

Wykładanie pułapek feromonowych jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodliwe.

3) Poprawa nawierzchni dróg ppoż. poprzez profilowanie równiarką lub rozplantowanie piasku i żwiru w miejscach, w których powstały ubytki oraz utrzymanie pasów przeciwpożarowych, linii oddziałowych i drożności istniejących dróg oraz zapewnienie bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych (wskazane w pkt 3 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Biorąc pod uwagę mogące wystąpić podczas pożaru lasu utrudnienia w szybkim dojeździe i możliwości podjęcia przez jednostki straży pożarnej interwencji, z powodu złego stanu dróg przeciwpożarowych oraz niemożliwością dojazdu do miejsc, w których powstał pożar, niezbędne jest wykonywanie bieżących remontów dróg.

Wskazać również należy, że w trakcie wystąpienia pożaru lasu utrudnieniem uniemożliwiającym

szybki dojazd i interwencję jest zaleganie na drogach złomów i wywrotów. W celu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zapewnienia drożności istniejących dróg konieczne jest bieżące usuwanie połamanych i wywróconych drzew. Natomiast w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych, dopuszczone zostało niniejszym zarządzeniem bieżące usuwanie wywróconych drzew z dróg, złomów oraz drzew wychylonych w kierunku tych dróg (z możliwością zagospodarowania drewna iglastego).

Złomy i wywroty gatunków liściastych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych należy pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.

4) Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej poza jego granicami (wskazane w pkt 4 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Z uwagi na coraz częściej występujące sytuacje związane z postrzeleniem podczas polowania w pobliżu granic rezerwatu zwierzyny łownej, która po postrzale niejednokrotnie przemieszcza się do rezerwatu, tut. organ dopuścił ze względów humanitarnych jej dochodzenie i dostrzelenie na terenie rezerwatu (o każdym takim zdarzeniu należy poinformować Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Olsztynie).

5) Kontrola przez straż rybacką osób łowiących na terenie rezerwatu (wskazane w pkt 5 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Ze względu na odnotowywane przypadki nielegalnego połowu ryb konieczne jest przeprowadzanie kontroli przez straż rybacką osób łowiących na terenie rezerwatu.

6) Połów ryb na podstawie operatu rybackiego oraz Wprowadzenie podwyższonych wymiarów ochronnych (wskazane w pkt 6 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Połowy w granicach rezerwatu przyrody dozwolone są w okresie od 1 października do momentu pojawienia się na jeziorach pokrywy lodowej. W tym okresie odłowy można realizować podczas maksymalnie pięciu dni na jeziorze Ogrodowym i dwóch na jeziorze Malinówko, połowy sprzętem ciągnionym muszą zostać zakończone przed wieczornym okresem gromadzenia się ptactwa na jeziorze, tj. co najmniej na godzinę przed zachodem słońca, rejony połowów nie mogą pokrywać się z miejscami zlotowisk i stałego przebywania ptaków. Uzbrojenie ciągnionych narzędzi połowowych należy wykonać w taki sposób, aby nie powodowały niszczenia roślinności dennej. Wskazane metody prowadzenia odłowów zostały sformułowane w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na wodne zbiorowiska roślinne rezerwatu oraz ptaki odpoczywające na jeziorze. Ponadto podwyższenie wymiarów ochronnych ryb przyczyni się do zachowania populacji ryb odbywających naturalne tarło, najlepiej przystosowanych do istniejących lokalnych warunków.

7) Prowadzenie zarybień (wskazane w pkt 7 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Ze względu na mogące występować w rezerwacie trudności z osiągnięciem sukcesu rozrodczego w wyniku naturalnego tarła, organ uznał za zasadne prowadzenie zarybień w celu zwiększenia populacji naturalnie występujących w wodach rezerwatowych gatunków, w szczególności gatunków drapieżnych. Ograniczono jednak wykorzystanie materiału zarybieniowego do takiego, który będzie pochodził od tarlaków odłowionych z wód obwodu rybackiego jeziora Bełdany w zlewni rzeki Pisa nr 48, nie wchodzących w skład rezerwatu.

Znak REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Maria Mellin